

DREPTUL

LEGISLAȚIUNE — DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — ECONOMIA — POLITICA

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ

Director : C. G. DISSESCU

Prim-Redactor : SILIU RĂDULESCU

Consilier la Curtea de Apel din București

COSTUL ABONAMENTULUI
A SE VEDEA PE COPERTĂ

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
3, STRADELA SF. SPIRIDON, 3

B. P. RĂDULESCU
REDACTOR-ADMINISTRATOR

Petre Ionescu-Muscel. — *Clasicii penaliști*: Enrico Pessina, Pellegrino Rossi, C. J. A. Mittermayer.

Jurisprudența Română. — *Inalta Curte de Casație și Justiție s. III.* — Faliment. — Lichidare. — Avere mobilă. — Supra-ofertă.

(Iancu Folender cu Judele-sindic al Falimentului C. N. Popescu).

Curtea de Apel București, s. III-a. — Închiriere. — Titlu achitativ al imobilului. — Chiria. — Neplata sporului. — Reziliere. (Soc. Ocrotirea Orfanilor de Război cu Elly Bercovitz).

Trib. Ilfov S. I. com. — Arbitrii. — Hotărâre. — Forță probantă, Asigurare. — Coasigurare fixă și nedeterminată. — Solidaritate. (Soc. „Gustav Segal & Comp.” cu Soc. „Dacia” ș. a.

Jurisprudența Străină.

CLASICII PENALIȘTI :

Enrico Pessina, Pellegrino Rossi,
C. J. A. Mittermayer

Școala clasică de drept penal, în intervalul dela 1737—1794, când a trăit Cesare Beccaria și până în 1916, când s'a dus și ultimul clasic mai însemnat, Enrico Pessina, a trecut prin trei faze.

Prima fază, în care se arată teoria adaptării delinquentului mediului social și că pedeapsa excesivă e un rău politic, e cunoscută prin Cesare Beccaria (1737—1894), Carmignani (1768—1847), Romagnesi și de Filippo Maria Rennazzi.

În această fază se află Feuerbach (1775—1833) și Mittermayer (mort la 1867), despre care ne ocupăm aci.

În a 2-a fază a școalei clasice de drept penal se vorbește de un criteriu absolut în justiție, se aduce o normă și de intimidare prin sancțiunea penală, fapt pentru care se socotiră penaliștii acestei faze, ca adepții unei teorii mixte.

Din această fază au aparținut: Mamiani (1799—1885); Mancini (1817—1889), Antonia Rosmini (1797—1885); Pellegrino Rossi și Ortolan mai târziu.

Acest studiu se ocupă și de Pellegrino Rossi, care aparține epocii a 2-a a școalei clasice de drept penal.

A 3-a și ultima fază a acestei școli e ilustrată de Francisco Carrara (1805—88) și Enrico Pessina (1828—1916), iar în Franța și Belgia de către alții.

Se analizează și ultimele opere clasice, și se ajunge la cea mai perfectă tehnică de codificare penală.

Despre Enrico Pessina, care a aparținut acestei faze ne vom ocupa aci. Am luat câte un clasic, ce a aparținut câte unei faze din trecutul școalei clasice și am luat un german, (Mittirmayer), un Francez, de altfel de origină italiană (P. Rossi), și un Italian, Enrico Pessina.

Începem cu ultimul notat aci.

I) Enrico Pessina

Acesta a ilustrat ultima fază a școalei clasice de drept penal, alături de Francisco Carrara în Italia. El s'a născut la 1828 și a murit la 1916, adică a trăit o viață lungă — și-i apropiat de epoca noastră. În vremea când el susținea principiile clasice în Italia, alături de Carrara, care la 1888 murise, în Franța fu Garraud, Garçon, Vidul, iar în Belgia Prins, care mui la 1919. În această epocă dreptul penal ajunge la cea mai înaintată perfecțiune tehnică de codificare. Enrico Pessina publică o mulțime de studii. E de remarcat că, studiile lui sunt de o claritate, ce nu se întâlnește la ceilalți adepți ai clasicismului atât de afirmat.

Enrico Pessina, convins adept al lui Cesare Beccaria, șeful școalei clasice — alături de Carrara luptă să asigure și mai departe autoritatea acestei școli penale, care în ultima fază se găsea în luptă cu școala pozitivă penală. E de notat că, Cesare Beccaria la 1766 publică la Livorno: „*De' delitti e delle pene*”, opera de bază a clasicismului.

Ei bine, dela data când apărură opera lui Cesare Beccaria și până la 1916, când muri Pessina — au trecut aproape 150 de ani, în care timp însuși școala clasică avu de suferit unele modificări. În ultima fază Pessina și Carrara îi aduseseră o complectare, punând-o în armonie cu noile progrese ale științei în genere.

Enrico Pessina a trăit și într-o epocă, când Italia avea pe cei mai mari reprezentanți ai științei penale, cari erau adversarii școalei clasice. A trăit în vremea lui Enrico Ferri, șeful școalei pozitive pe-

nale, în vremea lui Cesare Lombroso, creiatorul antropologiei criminale, în vremea lui Rafael Garofalo, technicianul juridic al şcoalei pozitive.

În acest timp în Italia toate chestiunile sociale şi penale au fost discutate printr-o prismă înaltă, despre cari noi cari consultăm operele de atunci, rămânem uimiţi de productul acestei epoci de limpezire.

Enrico Pessina publică numeroase studii, în acest interval de lupte şi de profesorat. Cele mai importante şi pe cari le-am găsit la biblioteca de drept din Berna şi la Biblioteca Alexandrina a Universităţii din Roma, sunt: 1) *Progetto di Codice penale del regno d'Italia* (Roma 1885); 2) *Elementi di diritto penale* (Neapole 1880); 3) *La libertà della stampa e il nuovo codice penale*; 4) *Manuale del diritto penale italiano* (Napoli 1893); 5) *Il diritto penale in Italia da Cesare Beccaria fino alla promulgazione del codice penale vigente* (1764—1898); 7) *Istoria delle leggi sul procedimento penale* (Napoli 1912).

Ne ocupăm în special de: „*Elementi di procedura penale*“, pe care le-a publicat la Neapoli în 1889. În acest volum Franc. Mario Mandalari, a adunat prelegerile ținute de Enrico Pessina la Universitate.

În 22 capitole (218 pag.) Enrico Pessina — se ocupă de importanţa şi necesitatea serioasei cercetări în dreptul penal, despre esenţa istorică a procesului acuzatorial, inchizitorial, cu caractere mixte, despre competenţă, etc.

Ne ocupăm de două chestiuni, din opera lui Enrico Pessina: despre probe şi despre instituţiunea juraţilor.

a) *La pruova e le sui specie* (vezi op. cit. pag. 123 şi urm.) e expusă de Enrico Pessina printr-o documentare înaltă şi clară.

„Când în dreptul roman, sau când civilizaţia în Grecia şi la Roma — etc., — arată marele Pessina — cum de au existat atunci şi în următoarele epoci, acele diverse probe în judecata penală!

„Şi când dovada nu stă în faptele, examinate de spiritul uman, se invoacă intervenţia divinităţii, care vorbeşte prin semnificaţia sa supranaturală prin diverse semne exterioare“¹⁾.

Sau, o altă formă de probe penale:

— „Ultima formă inaugurată de căile juridice e duelul judiciar. Se pune în dubiu chiar şi sentinţa pronunţată de judecător şi se zice: — „a-ţi pronunţat-o nedrept şi dacă voiţi să combateţi această afirmaţie a mea, singura cale e duelul, combaterea“²⁾.

Şi aşă Enrico Pessina arată cari au fost şi sunt probele în materie penală:

— „Două sunt punctele de vedere prin cari se deosebesc dovezile: sau prin scopul imediat ce-şi

propune fiecare dovadă sau prin ţinta la care va duce dovada, adică geneza dovezii: eficacitatea acestei dovezi, efectul imediat al dovezii“¹⁾. În altă parte explică:

„Căci avem proba genera'ă şi proba specifică a cărăi ţintă este nevoia de a urmări delictul, cunoştinţa aceluia delict“²⁾.

Pessina încheie această parte, cu arătarea rostului pe care îl au dovezile³⁾ şi cum trebuie ele în legislaţia actuală adunate şi întrebuinţate, întâiu să se procedeze la cunoaşterea faptelor permanente, apoi a lucrurilor, prin a se cită inculpaţii şi când este vorba de fapte exterioare să se dea jurământ spre a fi sigur adevărul.

În a 2-a chestiune, asupra: *L'instituzione de' giurati*⁴⁾ Enrico Pessina crede că ea vine din dreptul roman şi combate afirmaţiunile altora, cari susţin origina juraţilor că ar fi în Anglia, în sec. XIII-lea.

„Juratul e conştiinţa ţării, ţara este atotştiuitoare şi convinsă de delictul pus în sarcina unui individ“.

În privinţa juraţilor am citat şi părerea lui Enrico Pessina, pentru că asupra originii juraţilor sunt două păreri: una că aparţine dreptului roman şi alta că origina e în Anglia.

Enrico Pessina a discutat cu autoritate toate chestiunile ce s'au ivit în timpul lui, şi cum rămăsese singurul clasic mai marcant şi-a dat seama de apusul şcoalei clasice. Se ridicase şcoala pozitivă penală şi şcoala clasică rămânea tot la concepţiuni vechi, în care nu mai putea rezista, de a rămâne tot regina doctrinelor penale.

Deaceia Enrico Pessina s'a străduit a-i imprima o notă din progresele celorlalte ştiinţe în legătură cu dreptul penal.

Totuş, eră prea mare disproporţie între studiul asupra delictului la clasici şi o ştearsă importanţă ce dădea delinquentului. Lucrările lui Enrico Pessina şi a lui Francisco Carrara sunt cele mai bune opere de drept penal clasic.

II) Pellegrino Rossi

O coincidenţă făcu ca Pellegrino Rossi să fi fost şi-un bun economist şi bun cunoscător al dreptului constituţional, ca şi Cesare Beccaria, care publică în afară „*De' delitti e delle pene*“ şi un tratat mic de: „*Elementi di Economia Publica*“.

Pe Pellegrino Rossi astfel de studii, de economie şi drept constituţional, îl făcură de aproape cunoscut, dar totuş în dreptul penal a lăsat urme mai adânci.

Opera lui a fost publicată în Franţa, şi a fost tradusă în limba italiană: „*Trattato di diritto Penale* di Pellegrino Rossi“, tipărit în 1852 la Milano⁴⁾.

1) Vezi: op. cit. pag. 127.

2) Vezi: op. cit. pag. 129.

3) Vezi: op. cit. pag. 133.

4) Vezi: op. cit. pag. 189 şi urm.

5) Milano, 1852, Trad. de R. M., 478 pag.

1) Vezi: op. cit. pag. 126.

2) Vezi: op. cit. pag. 126—127.

Opera lui Rossi e în legătură cu viața lui, deaceia e firesc să dăm câteva note și despre una și despre alta.

Pellegrino Rossi s'a născut la 5 Iulie 1787 la Modena. A cunoscut bine limbele clasice, filosofia și matematicile. A studiat dreptul la Bologna, unde la 19 ani și-a trecut doctoratul.

În 1815 a plecat în Elveția. A făcut parte din mai multe comisii, participând la tranzacția dintre Protestanți și Catolici — în materie matrimonială. În 1828 publică la Paris tratatul său de drept penal (tradus în 1852 în l. it.) susținând „principiul spiritualist al dreptului pur“.

Tot el redactează proiectul pentru confederația Elvețiană.

La 1833 se stabilește în Franța, unde fu însărcinat să predea la facultatea de drept din Paris, dreptul constituțional. La 1845 se duse la Roma ca ministru plenipotențiar, cu misiunea de a face să devină ca papă: Piu IX.

La 1848 i s'au dat de către biserică puteri depline, căci el susținea că „cauza papei, e cauza lui „Dumnezeu“.

A fost omorât pela spate în camera deputaților, pe când luă apărarea bisericii. A fost un celebru penalist, legislator, economist, diplomat.

Aceste câteva note din viața lui Rossi dau o părere și asupra operei lui în genere: e scrisă într-o limbă elegantă, e scrisă controlat și cu autoritate.

Tratatul lui de drept penal cuprinde mai mult doctrină, decât dogmatică juridică, deși face chiar un studiu comparat între legislațiile din vremea lui.

Tratatul e împărțit în 4 cărți și se ocupă de influența politică și cea morală în sistemul penală (vezi pag. 21—24), apoi de obstacolele ce se pun în perfecționarea sistemului penal (vezi pag. 30-64). După aceste discuții Rossi se adâncește în „Bazele sistemului penal“, unde din punctul de vedere doctrinal discută dreptul de a pedepsi și originea lui. Să fie de interes acest dreptul de a pedepsi? Aici Pellegrino Rossi (vezi pag. 85—162) susține existența liberului arbitru; a voinței, cu ea lucrezi; dar ai dreptul să faci orice vrei?

E partea care dela Beccaria și până astăzi face obiectul atâtor scrieri și polemici.

Rossi e înclinat a crede că, dreptul de a pedepsi își are originea în societate.

În cartea II.—se ocupă numai de delict și-l studiază amănunțit, — totuși ne interesează mai mult următoarele cărți:

Cartea III în care se ocupă numai de pedeapsă, despre care zice (vezi pag. 382), că justiția socială trebuie să îndeplinească aceste trei condițiuni spre a fi legitimă:

1. A respecta principiile justiției sociale;
2. A face calculul imperfecțiunii mijloacelor noastre de cunoaștere și de acțiune.
3. A satisface exigențele ordinului material în societatea civilă.

De unde conformându-se principiului justiției legislative trebuie să aleagă pedepsele: personale, morale și divizibile.

Aceste pedepse să fie morale, instructive, exemplare, reformatoare și asigurătoare¹⁾.

În cartea IV-a Rossi se ocupă de natura și necesitatea unei legi penale positive, de cum se formează o lege penală, ce trebuie să conțină o lege penală.

El se referă adesea la dreptul penal englez și arată superioritatea legii penale, care pornește din morală și este adaptabilă locului.

III) C. J. A. Mittermayer

Dintre vechii penaliști germani se pare că Mittermayer e printre cei mai de seamă. El și-a publicat la 1834 „Tratatul de probe penale“ la Heidelberg, unde a și fost profesor universitar.

Acest tratat a prezentat atât de mare importanță încât a apărut în traducere engleză, franceză și italiană.

Noi folosim traducerea italiană, tipărită în 1850 la Neapole: „*Trattato della prova in materia penale*“, în traducerea lui Casimir de Rogatis și Camillo Attanasio²⁾.

Ar părea ciudat ca o operă nemțească să fie atât de prețuită în Italia, unde astfel de opere de drept penal sunt numeroase.

Nu, Italienii au căutat să adune tot ce a apărut în alte părți unde au constatat un progres în direcțiunea studiului dreptului penal. Așa de pildă, ei au tradus și pe Haus vestitul penalist belgian, precum și alte opere de seamă. Din productul Italiei și din operele marilor penaliști din afară, s'a dat naștere la acea pasiune, încât pentru totdeauna Italia să fie regina studiului dreptului penal.

În ce constă tratatul lui Mittermayer?

Și-a împărțit materia în 9 cărți și separat studiază proba penală: istoria și progresul ideilor în materie de probe.

Apoi ca și alți penaliști după el, arată diversele sisteme de probe. Se ocupă atent de raportul și analogia dintre proba în materie criminală și aceea în materie civilă³⁾.

Apoi Mittermayer arată diversele mijloace de contestații, etc., ce numai din punctul de vedere istoric mai au astăzi importanță.

Dealtfel și în următoarele părți ale tratatului ne familiarizează cu tehnica prin care se obțin probele: expertize, mărturisiri, acte, etc., pentru a putea face un studiu comparat între diversele categorii de probe.

Se folosește în arătarea tezei sale de Carmignani⁴⁾ (de exp. Vol. 4, pag. 58 din *Teoria delle leggi della sicurezza sociale*), Meyer, Kittka, precum și de

1) Op. cit. pag. 383.

2) Op. cit. Neapole 1850 în 631 pag.

3) Vezi: op. cit. pag. 70.

4) Op. lui Carmignani publicată la Neapole 1833.

operele penaliștilor din vremea lui, lucru ce ne face pe noi cei de acum a vedea în Mittermayer un penalist în curent cu toată mișcarea penală din vremea lui. Am insistat asupra acestei observații, pentru că, la 1834, când el și-a scris tratatul — omul de studiu se pune cu greu în curent cu publicațiile apărute în alte părți; nu era ușurința de acum, cu care astăzi găsim orice publicație.

Dar o altă lucrare a lui Mittermayer — e în zilele noastre mai mult și cu interes consultată.

Această lucrare a apărut în traducere franceză la 1865, datorită lui N. Leven, pe atunci avocat la curtea imperială din Paris. E vorba de: „*Dela peine de mort*”¹⁾.

Pedeapsa cu moartea e tratată de Mittermayer cu erudiție și spirit filosofic.

El consideră pedeapsa cu moartea în raport cu desfășurarea ideilor asupra naturii pedepselor, apoi raportul ideilor asupra pedepsei cu moartea cu progresul ideilor asupra dreptului penal la mijlocul sec. XVIII.

Mittermayer înfățișează date și argumente eloquente, despre influența pedepsei cu moartea asupra administrării justiției penale, ce se poate produce, când un inocent a fost condamnat la moarte, care-i rostul exercitării dreptului de grație, la condamnatul la moarte.

Ultimele părți din acest studiu sunt foarte sombre: acelea în care se arată teza pentru pedeapsa cu moartea și contra pedepsei cu moartea.

În timpul când Mittermayer a scris acest studiu — pedeapsa cu moartea era admisă aproape de toate popoarele. Dela prima jumătate a sec. XVIII-lea și până la 1830 pedeapsa cu moartea era aproape în toate statele. După 1830 și cu cât se apropia 1848 — pedeapsa cu moartea a început să fie diminuată și chiar când mai era menținută de vr'un stat, era numai pentru anumite crime sau delict; de obicei acestea erau reduse la 7. În România s'a ocupat mult de pedeapsa cu moartea I. Tanoviceanu, iar în ultimul timp s'a mai ocupat un tânăr, care se zice că, n'a făcut altceva decât să rezume pe Tanoviceanu.

Dar revenind la „Pedeapsa cu moartea” de Mittermayer, observăm că el după un studiu de 50 ani se declară contra ei.

— „Viața e dată de Dumnezeu; durata ei e fixată de Dumnezeu și n'au dreptul alții a-o ridică”!

Privind și alte aspecte ale operei lui Mittermayer, stai să observi în opera sa, — și-o oarecare depărtare dela doctrina clasică. E cazul că, el — a socotit pericolositatea ca un delict, chiar dacă n'a fost faptul material: infracțiunile imposibile.

Enrico Ferri, a vorbit într'un articol publicat în „*Nuova Antologia*” la 16 Sept. 1899, despre Francisco Carrara și despre Mittermayer prin tangență, cu oarecare ironii.

Iată: „Ecco il caso classico di monomania che aveva dato il Mittermayer nel 1825. Ed egli aveva sillogizzato così: Se quest'uomo ammazza chi lo minaccia di una bastonata alle gambe, non è responsabile, perchè il delitto è nella cerchia della sua idea pazzesca; ma se egli invece amazza per gelosia o per furto, dev'essere pienamente responsabile, perchè questo delitto non ha nulla a che vedere colla sua idea fissa delle gambe di vetro”. (Vezi „*Studi Sulla criminalità*” pag. 371).

Din acest fragment, scris de Enrico Ferri, se observă că Mittermayer oscilă în doctrina clasică și că, atunci când încercă o oarecare depărtare de ea, pune chestiunile oarecum eronat.

Mittermayer rămâne dar printre penaliștii clasici.

* * *

Enrico Pessina, Pellegrino Rossi, C. J. Mittermayer, au aparținut școalei clasice de drept penal. Fiecare a făcut parte din câte unul dintre cele trei curente, ce-au ilustrat școala clasică.

Opera lor a prezentat o mare înrăurire asupra legislației penale atunci, iar astăzi prezintă un deosebit interes din punct de vedere istoric.

Prof. Petro Ionescu-Muscel

Doctor în Drept dela Universitatea din Roma
Memb. coresp. la „Giustizia Penale Italiana”

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. III-a

Audiența dela 4 Decembrie 1929

Președinția d-lui Șt. Mladoveanu, președinte

ancu Folender cu Judele-sindic al falimentului C. N. Popescu

FALIMENT. — LICHIDARE. — VÂNZAREA AVEREI MOBILIARE. — PRET. — SUPRA-OFERȚĂ. — DACĂ SE APLICĂ PRINCIPIILE DIN PROCEDURA CIVILĂ RELATIVE LA VÂNZĂRILE MOBILIARE. — ART. 443, 444 ȘI 449 PR. CIVILĂ ȘI 808 COD COM.

Cu toate că în materie de vânzări mobiliare nu există supralicităție și prin urmare nici supra-oferte nu pot avea loc, totuși atunci când este vorba de vânzarea averei mobile a unui falit, aceste norme nu își mai pot avea aplicațiunea, de oare-ce legiuitorul comercial a derogat prin art. 808, condiționând definitivarea acestei vânzări de omologarea Tribunalului, ceea ce implică examinarea nu numai a condițiilor de formă ale vânzării ci și a seriozității prețului.

No 1689 — Respins recursul făcut de Iancu Folender în contra Jurnalului cu No. 14661/929 a Tribunalului Dolj S. III-a în proces cu Judele sindic al falimentului C. N. Popescu.

Curtea deliberând ,

Asupra motivelor de casare prin cari recurentul Iancu Folender susține că, Tribunalul prin violarea art. 443, 444, 499, proc. civilă și exces de putere, nu a omologat vânzarea făcută prin licitație publică

1) Tipărită la Paris — în 1865, după textul german, 252 pag.

a mărufrilor falitului C. N. Popescu, adjudecate asupra sa, pretinzând că instanța de fond nu avea cădere să aprecieze asupra prețului rezultat prin vânzare, ci numai să examineze, dacă condițiile prescrise de lege au fost respectate;

Având în vedere că, din jurnalul atacat cu recurs se constată că, Tribunalul Dolj Secția III-a, autorizând pe Judele-sindic al acelui Tribunal să scoată în vânzare prin licitație publică, mărfurile falitului Const. N. Popescu, anume prevăzute în inventar, a dispus că, vânzarea să se facă în bloc prin intermediul Corpului de portărei, și că licitația să se înceapă dela suma de 1.722.262 lei, prevăzută în inventar sau chiar mai jos, după împrejurări; că judele-sindic efectuând vânzarea mărfurilor, a obținut suma de 570.000 lei, ce a fost oferită și consemnată de recurentul de azi;

Că, creditorul Iosif Alcalay și Anastasia N. Popescu, cerând a nu se omologa vânzarea, întrucât prețul rezultat din vânzare este derizoriu în raport cu valoarea mărfurilor vândute, aceasta din urmă o depus recipisa Administrației financiare Dolj Nr. 20816/929, în valoare de 657.000 lei, garanția pentru licitația mărfurilor, iar Tribunalul prin jurnalul atacat cu recursul de față, nu a omologat vânzarea pe considerațiunea că, prețul obținut prin licitație nu este în raport cu valoarea mărfurilor vândute și prin consecință a dispus scoaterea din nou în vânzare a mărfurilor cu licitație, care se va începe dela 647.000 lei, sumă poprită și consemnată de Anastasia N. Popescu;

Având în vedere că, conform principiilor stabilite de procedura civilă, în materie de vânzări mobiliare nu există supra-licitație, și prin urmare nici supra-oferte nu pot avea loc, deoarece vânzarea de lucruri mobile se face pe bani gata și din moment ce lucrul s'a adjudecat și cumpărătorul a plătit prețul, vânzarea a devenit definitivă, în afară de cazul când s'ar descoperi o fraudă:

Că însă aceste norme nu își pot avea aplicațiunea, când este vorba de vânzarea averii mobile a unui falit, cum este în speță, deoarece în asemenea materie, în interesul masei creditoare, legea prin art. 808 cod. com. a făcut o derogare dela regula sus stabilită și a condiționat definitivarea vânzării de omologarea Tribunalului, adică de aprobarea sa, ceeace se referă nu numai la examinarea condițiilor de formă ale vânzării, ci și la preț, deoarece legea nu face nici o distincțiune;

Că aceasta rezultă și din desbaterile parlamentare referitoare la art. 108 citat, când d-l ministru al justiției a declarat în mod formal că asemenea vânzări sunt supuse controlului Tribunalului;

Că, față de cele sus arătate și întrucât Tribunalul a constatat în fapt că prețul obținut prin licitație este prea mic, față de valoarea mărfurilor, prin o justă aplicare a principiilor de mai sus nu a omologat vânzarea mobilelor aparținând falimentului

C. N. Popescu și prin soluția dată n'a violat niciun text de lege, astfel că motivele de casare sunt neîntemeiate și recursul urmează a fi respins.

Pentru aceste motive, respinge.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI S. III-a

Audiența dela 18 Iunie 1930

Președinția D-lui Aurel Lerescu, consilier

Soc. Ocrotirea Orfanilor de război cu Elly Bercoritz.

INCHIRIERE — TERT ACHIZITOR AL IMOBILULUI. — DREPTUL SĂU DE A CERE RIZILIAREA CONTRACTULUI ÎN CAZ DE NEÎNDEPLINIREA CONDIȚIILOR CONTRACTUALE DE CĂTRE CHIRIAȘI. — ART. 1441 COD. CIVIL.

INCHIRIERE. — CHIRIE. — SPOR ACORDAT DE LEGUIRILE EXCEPȚIONALE. — NEPLATĂ LA TERMEN. — REZILIERE.

INCHIRIERE. TRANSMISIUNEA PROPRIETĂȚII IMOBILULUI INCHIRIAT — DACĂ SCHIMBĂ CARACTERUL PLĂȚII CHIRIEI DIN PORTABILĂ ÎN CHIRABILĂ.

1° Potrivit art. 1441 cod civil, achizitorul imobilului fiind ținut să respecte contractul de locațiune făcut cu dată certă, urmează că contractul de închiriere continuă să-și producă efectele între chiriași și achizitorul imobilului, astfel că și acesta este în drept să se prevaleze de contractul de închiriere, făcut de fostul proprietar al cărui continuator este, și să ceară rezilierea contractului întocmai ca și autorul său, în caz de neplată la termen a chiriei sau în caz de neîndeplinirea oricărei alte clauze din contract.

2° Sporul de chirie acordat proprietarilor prin legiurile excepționale de prelungire, făcând parte integrantă din chirie, neplata lui la termen are aceiași sancțiune contractuală sau legală ca și neplata chiriei.

3° Transmisiunea de proprietate nu poate să aibă de efect schimbarea clauzelor esențiale din contractul de locațiune făcut de vechiul proprietar și deci nici schimbarea caracterului plății chiriei din portabilă în cherabilă, întrucât nicăeri legea nu aduce o asemenea știrbire a drepturilor conferite proprietarilor prin contractele de închiriere, singura obligațiune pe care o are noul proprietar în acest caz fiind numai aceea de a notifica chiriașului adresa sa pentru ca acesta să știe unde să facă plata.

No. 398, — Respins ca nefundat apelul făcut de Soc. Ocrotirea Orfanilor de Război în contra sentinței cu No. 474/930 a Trib. Ilfov S. I civ. cor. în proces cu Elly Bercovitz.

Curtea,

Asupra apelului de față făcut de către Societatea Ocrotirea Orfanilor re Război, Regiunea II-a București, în contra sentinței cu Nr. 474/930 a Trib. Ilfov secția I civ. corecțională.

Având în vedere, actele de la dosar, susținerile orale și scrise ale părților.

Având în vedere că, prima instanță, prin sentința apelată, a admis acțiunea intentată de către reclamantul Elly Bercovitz, pe baza legii pentru prelungirea contractelor de închiriere din 18 Aprilie 1929, a constatat reziliat contractul de închiriere vizat de Administrația financiară a Capitalei sub Nr. 4810/914 și a ordonat evacuarea pârătei Societatea Orfanilor de Răsboi din imobilul reclamantei din București, Calea Victoriei Nr. 218 fost 242, care face obiectul contractului de locațiune.

Având în vedere motivele de drept și de fapt pe care Tribunalul se întemeiază când pronunță această sentință.

Având în vedere că, examinând aceste motive, Curtea găsindu-le întemeiate le însușește în totul.

Având în vedere că, prin apelul de față, apelanta cere reformarea sentinței primei instanțe invocând ca prim motiv faptul că imobilul din calea Victoriei Nr. 218 fiindu-i închiriat de către Adolf Bercovitz, fratele reclamantului, acesta nu mai este în drept să ceară rezilierea contractului de închiriere și evacuarea sa din imobil, singurul în drept fiind Adolf Bercovitz.

Considerând că, potrivit art. 1441 cod civil, achizitorul imobilului fiind ținut să respecte contractul de locațiune făcut cu dată certă, urmează că contractul de închiriere continuă a-și produce efectele între chiriași și achizitorul imobilului, astfel că și acesta este în drept să se prevaleze de contractul de închiriere făcut de fostul proprietar al cărui continuator este și să ceară rezilierea contractului întocmai ca și autorul său, în caz de neplata la termen a chiriei sau în caz de neîndeplinirea oricărei altei clauze din contract.

Că, deci, acest prim motiv de apel este nefondat și urmează a fi respins.

Având în vedere că, în al doilea rând apelanta susține că prin faptul primirii de către Adolf Bercovitz la data de 3 Septembrie 1929, a sumei de 45.000 drept chirie pe semestrul 26 Octombrie 1929-23 Aprilie 1930 a renunțat la sporul de 9000 lei exigibil la 1 Martie 1930, renunțare care este deci opozabilă și noului achizitor Elly Bercovitz reclamantul de la prima instanță.

Considerând că, potrivit art. 7 din legea chiriilor de la 18 Aprilie 1929, reclamantul la data de 3 Septembrie 1929 nu putea primi decât chiria care era exigibilă la acea epocă, adică de 20 de ori chiria de bază, astfel că dând chitanță numai pentru suma de 41.000 lei, reclamantul nu a făcut alt-ceva decât să se conforme legii fără ca prin aceasta să fi renunțat la sporul de chirie care devenise exigibil tocmai la 1 Ianuarie 1930.

Că, în această privință, textul legii este categoric când glăsuște: „tot în intervalul de la 1 Ianuarie—1 Martie 1930 va plăti proprietarului lor sporul de chirie acordat de prezenta lege, față de chiria anului trecut, Statul, Județele, Comunele și

Instituțiunile delegate prevăzute în bugetele acestora (art. 7 al. ultim din legea pentru prelungirea contractelor de închiriere din 18 Aprilie 1929).

Că, deci, și acest motiv de apel urmează a fi respins ca nefondat.

Având în vedere că, apelanta susține prin al treilea motiv de apel că numai neplata chiriei la termen atrage rezilierea contractului prin operarea pactului comisoriu legal iar nu și neplata sporului de chirie.

Considerând că, sporul de chirie acordat proprietarilor prin legiuirile excepționale de prelungire făcând parte integrantă din chirie, neplata lui are aceeași sancțiune contractuală sau legală ca și neplata chiriei.

Că, deci, în speță, fiind necontestat că ultima rată de chirie — sporul de lei 9000 — nu a fost plătită în termenul prevăzut de lege, a operat pactul comisoriu expres prevăzut în legea chiriilor din 1927 prin art. 22, atrăgând rezilierea contractului de locațiune, astfel că și acest motiv de apel urmează a fi înlăturat ca nefondat.

Având în vedere că, apelanta mai invoacă un ultim motiv de apel sprijinit pe considerațiunea că proprietatea imobilului pe care-l ocupă trecând asupra lui Elly Bercovitz în baza actului de partaj s'a schimbat domiciliul ales pentru plată și deci chiria a devenit din nou cherabilă din portabilă.

Considerând că, transmisiunea de proprietate nu poate să aibă de efect schimbarea clauzelor esențiale din contractul de locațiune făcut de vechiul proprietar și deci nici schimbarea caracterului plății chiriei din portabilă în cherabilă, întrucât niciăieri legea nu aduce o asemenea știrbire a drepturilor conferite proprietarilor prin contractele de închiriere.

Că, singura obligațiune pe care o are noul proprietar este aceea numai de a notifica chiriașului adresa sa, pentru ca acesta să știe unde să facă plățile, or în speță intimașul Elly Bercovitz prin somațiunea din 12 Februarie 1930, notificând adresa sa chiriașei apelante, aceasta trebuia să facă plata la această adresă, sau dacă nu, în tot cazul la domiciliul ales prin contract, ori îndeplinind formalitățile de depunerea chiriei prevăzute de lege.

Că, deci, și acest motiv de apel fiind neîntemeiat, apelul de față urmează să fie respins.

Având în vedere că, în subsidar apelanta a cerut chemarea la interogator a lui Adolf Bercovitz, spre a dovedi că de comun acord a convenit ca chiria complexă pe semestrul Octombrie 1929—Aprilie 1930 să fie de 45.000 lei și că numai datorită manoperilor fraților Bercovitz a fost indusă în eroare ca să plătească numai această chirie.

Având în vedere că, Adolf Bercovitz nefiind parte în proces, răspunsul acestuia nu-i poate fi opozabil și deci nu poate fi chemat la interogator, astfel că

și cererea aceasta făcută de apelanți în subsidiar urmează a fi respinsă.

Având în vedere că, în privința chemărei lui Adolf Bercovitz ca martor precum și în privința rezervei pe care o face apelanta prin concluziunile scrise de a deferi jurământ, acestea nefiind invocate oral în ședință când s'a desbătut procesul, Curtea nu se poate opri asupra lor.

Că, deci, pentru toate aceste motive, Curtea urmează a respinge apelul făcut de către Societatea Orfanilor de război și stabilind asupra cheltuelilor de judecată le fixează prin apreciere la suma de lei 1000 pe care apelanta urmează să o plătească intimatului.

Pentru aceste motive, redactate de D-l Consilier S. Rădulescu, respinge.

Semnați: A. Lerescu, Ch. Alimănescu, S. Rădulescu.

TRIBUNALUL ILFOV S. I COM.

Audiența din 12 Iunie 1930

Președinte d-l Vintilă Cristescu, judecător

Soc. „Gustav Segal et comp.” cu Soc. „Dacia” ș. a.

HOTĂRĂRILE ARBITRILOR. — CÂND AU FORȚA LUCRULUI JUDECAT-DEOSEBIRE DE HOTĂRĂRILE INSTANȚELOR JUDECĂTOREȘTI. ASIGURARE. — COASIGURARE FIXĂ ȘI NEDETERMINATĂ — DISTINCȚIE ÎNTRE ELE. — CÂND EXISTĂ SOLIDARITATE.

1. Hotărârile arbitrilor au forța lucrului judecat numai când sunt investite cu formula executorie, spre deosebire de hotărârile instanțelor judecătorești, care pentru forța lucrului judecat nu au nevoie de investire, ci numai pentru a dobândi forța executorie.

2. La coasigurarea fixă, unde coasigurătorul nu este garant decât cu o cotă determinată în coasigurare, acesta nu este ținut solidar cu ceilalți coasigurători, spre deosebire de coasigurarea nedeterminată, unde riscul fiind garantat în totalitate de coasigurător, acesta este ținut solidar cu ceilalți.

No. 3945. — Admis în parte acțiunea făcută de Soc. „Gustav Segal et comp.”

Tribunalul,

Având în vedere susținerile părților, urmează să examinăm aceste susțineri, cercetând în primul rând dovezile făcute de reclamantă și în ce măsură s'a stabilit prin ele daunele, și apoi urmează să fie văzut dacă pentru aceste daune pârâtele sunt ținute în mod solidar;

Având în vedere că în actul de învoială intervenit între Soc. „Dacia” și „Agricola” pe deoparte și reclamanta Soc. „Gustav Segal et Comp.” pe de altă parte, nu se arată că cele dintâi au lucrat și pentru Soc. „Generală” și „Națională”; că totuși, prin faptul că aceste două societăți din urmă au participat la o poliță de asigurare colectivă a recla-

mantei împreună cu Soc. „Dacia”, și fiindcă există un regulament de asigurări colective, pârâta Soc. „Dacia”, pe al cărui formular s'a făcut asigurarea colectivă, ar fi putut să reprezinte pe aceste din urmă societăți; că, după art. 47 din regulamentul asigurărilor colective, dacă societatea participantă nu trimite delegați pentru lichidare, ea trebuie să recunoască lichidarea făcută de delegații prezenți până la sosirea delegatului ei; că însă în speța de față soc. „Dacia” n'a trimis delegații ei numai pentru a face lichidarea ci ea a făcut un act mai grav împreună cu reclamanta și anume un act de compromis; că, pentru ca acest act să fi putut să fie opozabil și societăților „Națională” și „Generală”, trebuie pentru aceasta ca soc. „Dacia” să fi avut un mandat special, pentru a supune lichidarea, arbitrilor; că însă nu se stabilește că Soc. „Dacia” să fi avut un asemenea mandat; actul de învoială din cauza aecsta nu poate să oblige pe soc. „Națională” și „Generală”, ci el leagă numai părțile care au luat parte la el; dovada deci pe care reclamanta o trage din actul de învoială, nu constituie o dovadă decât numai față de Societatea Dacia și Agricola, care au luat parte la actul de învoială, nu și față de soc. „Națională” și „Generală”;

Având în vedere că raportul supra-expertului, bazat pe actul de învoială, în speța de față nu a fost înaintat Tribunalului, care a autentificat actul de învoială, pentru a investi hotărârea acestui arbitru cu formula executorie; că hotărârea arbitrilor este deosebită de hotărârile instanțelor judecătorești; că acestea din urmă au forța lucrului judecat, dacă sunt date în ultima instanță, fără să mai fie nevoie de investirea cu formula executorie, care este necesară numai pentru a da forța executorie acestor hotărâri; că nu același lucru este cu hotărârea arbitrilor, care, chiar pentru forța lucrului judecat au nevoie de investirea cu formula executorie; că art. 360 pr. civ., este clar în această privință, spunând că hotărârea arbitrilor investită cu titlu executoriu, are efectele hotărârilor judecătorești și se execută în același chip; că deci, față de cele expuse, raportul expertului în speța de față, nu are forța unei hotărâri judecătorești, față de părțile legate prin actul de învoială.

Având în vedere că, dacă raportul supra-expertului, nu are forța unei hotărâri judecătorești, el constituie o probă, la care părțile au convenit; și dacă raportul a fost făcut în conformitate cu actul de învoială al părților, acestea sunt legate de dovada rezultând din raportul de supra-expertiză;..... (în speța s'a constatat că raportul a fost făcut în conformitate cu actul de învoială, și pe baza lui s'a obligat Soc. Dacia la 3.549.887 lei, iar Soc. Agricola la suma de lei 1.435.060 față de reclamantă).

Având în vedere că, reclamanta a mai susținut, că pârâtele să fie obligate în mod solidar la plata daunelor; că această solidaritate se bazează pe caracterul de coasigurare nedeterminată, pe care l-a

avut asigurarea făcută de reclamanta Soc. „G. Segal“;

Considerând că, participarea în acelaș timp a mai multor coasigurători la o asigurare, constituie o coasigurare; că această coasigurare poate să fie fixă sau nedeterminată; că este fixă, când se specifică garanția coasigurătorului în asigurare; că atunci când nu este fixată această garanție, coasigurarea este nedeterminată;

Considerând că, la coasigurarea fixă, asigurătorul răspunde pentru cota sa; el nu este ținut solidar cu ceilalți coasigurători; că nu acelaș lucru se întâmplă cu o coasigurare nedeterminată; la aceste coasigurări riscul este garantat în totalitate de fiecare coasigurător; în aceste coasigurări există deci solidaritate;

Având în vedere că, în speța de față, din actul de învoială dintre părți, se vede că, Soc. „Dacia“ răspunde pentru 4.700.000 lei, și Soc. „Agricola“ pentru 1.700.000 lei; deci la aceste asigurări se specifică asigurarea fiecărei societăți; în cazul acesta nu mai poate fi vorba de solidaritate între aceste societăți; susținerile reclamantei referitoare la solidaritate se găsesc deci neîntemeiate și în consecință se resping;

Având în vedere că, pe lângă daunele provocate de incendiu, reclamanta a mai pretins 4.000.000 lei ca daune-interese, cauzate prin nevința părâtelor, făcută cu rea credință de a plăti daunele sinistrului; că se constată însă că părâtele au oferit reclamantei 2.093.173 lei, cât au socotit acestea, pe baza primului raport de expertiză, că valorează daunele; deci de o rea credință a acestora nu poate să fie vorba; că neexistând o rea credință din partea acestora și în conformitate cu clauzele polițelor de asigurare, daune-interese și dobânzi neputând să fie pretinse dela societățile asigurătoare, în cazul acesta cererea pentru aceste daune se găsește neîntemeiată și se respinge în consecință.

Pentru aceste motive, redactate de d-l judecător Hariton Udrea, admite în parte acțiunea.

Semnați: *Vintilă Cristescu, Hariton Udrea.*

JURISPRUDENȚA STRAINA

Registre comerciale. — *Copie de scrisori.* — *Foi detașate.* — *Forță probantă.*

O foaie detașată de hârtie plușată pe care s'a produs o scrisoare comercială nu poate avea aceiaș forță probantă ca un registru-copier regulat ținut.

Astfel fiind, aparține judecătorului să declare, după circumstanțele cauzei, că partea care produce această foaie detașată n'a făcut dovada pretențiunilor sale.

C. Lyon, 28 Mai 1928.

Sirey, rep. gén.
II, 159. 929.

Se discută înaintea tribunalelor franceze chestiunea de a se ști dacă uzul modern de a păstra copii cu mașina de scris pe foi detașate după scrisorile trimise de un comerciant poate fi considerat ca echivalent cu copia acestor scrisori dintr'un registru-copier așa cum acest registru e prevăzut de codul de comerț

(art. 22 și 25). Decizia de mai sus se pronunță pentru negativă. În realitate, chestiunea nu prezintă un mare interes. În adevăr, nu trebuie să se uite, că proba prin prezumțiuni este tot-d'auna admisă în materie comercială. Căciace interesează deci pentru împriuinții înaintea tribunalului de comerț este convingerea judecătorului. Acest rezultat obținut, ar fi tot-d'auna lesne judecătorului de a căuta în corespondență, chiar numai reprodusă pe foi detașate, prezumțiile care vor constitui motivele deciziunii sale. (Cu privire la ținerea registrului-copier, v. M. A. Dumitrescu, „Codul de Comerț“, I, pag. 374, No. 678 și Ef. Antonescu, „Codul de comerț adnotat“ asupra art. 22 și 25)

S. R.

BIBLIOGRAFIE

A apărut: „**Revista de Drept Internațional**“, organică Institutului Român de Drept Internațional sub conducerea d-lor profesori Nicolae Titulescu și Demetriu Negulescu, cu următorul cuprins:

La Société des Nations et les minorités, de Nicolae Titulescu.

La Nationalité à la Ière Conference de Codification, de G. Guerrero, fost președinte al Adunării Societății Națiunilor.

L'Union Internationale Européene et L'Union Pan-américaine de A. Alvarez, membru al Institutului Franței.

La révision du Pacte de la S. D. N., de Profesor W. Schucking.

Le Droit International d'aujourd'hui, de Prof. A. Gavaglieri.

La codification du Droit International de la Paix, de Prof. Gh. de Visscher.

Le Droit des représailles dans les Conventions de la Haye du 20 Janvier 1930, de Prof. K. Strupp.

Les avis consultatifs de la Cour permanente de Justice Internationale, de Prof. Demetriu Negulescu.

La jurisprudence roumaine en matière d'exequatur de Victor Hillard, avocat.

Buletin bibliografic, jurisprudență internațională, dări de seamă, etc.

* * *

Studii juridice de N. Georgean consilier la Curtea de Apel din București volumul III de 464 pagini în 8° Atelierele grafice Socec & Co. S. A.

Aceste studii cuprind materii de drept civil și procedură, drept penal și procedură penală, drept comercial expuse cu multă claritate, o solidă și persuasivă argumentare juridică.

Preț 300 lei

Administrația revistei roagă pe d-nii abonați în restanță a-i trimite cât mai neîntârziat costul abonamentului rămas neachitat.

Tabla de materii se trimite abonaților în curent cu plata abonamentului fără altă plată suplimentară.